

RS § 145 Taxa. Plan- och bygglagen (PBL)

Ärendenummer: RS 2024/462
Paragraf föregående instans: AU § 93

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Reviderad taxa – plan- och bygglagen antas att gälla från och med den 1 juli 2024.

Reservation

Eva Nypelius (C), Johan Malmros (C) och Eva Ahlin (C) reserverar sig mot regionstyrelsens beslut.

Sammanfattning

En genomlysning av taxan gjorde senast 2015/2016. Kostnaderna täckts i dagsläget inte av intäkterna från taxan. Det ska de göra i enlighet med självkostnadsprincipen i kommunallagen. Dessutom har region Gotlands taxa i jämförelse med relevanta kommuner visat sig vara låg. Kostnadsutvecklingen i samhället har också bidragit till högre kostnader. Detta sammantaget har inneburit att en ordentlig revidering av PBL-taxorna behövt genomföras.

Samhällsbyggandsförvaltningens genomlysning har gjorts genom att följa Sveriges kommuner och regioners (SKR) taxekonstruktionsmodell som är en två stegs-process där det initialt räknas ut en handläggningskostnad per timme, därefter räknas kostnaderna för bygglov i taxetabellen fram genom att uppskatta tidsåtgången i respektive process. Antal timmar har analyserats genom att information från sakkunniga inom bygglov samlats in.

Kommunjämförelser har genomförts och i dessa ligger region Gotlands uppskattade timmar på respektive bygglov i paritet med rikssnittet och timtaxan något högre än medianen, men inte i närheten av det högsta timpriset.

Översynen visar att en höjning är motiverad och förslaget är att timtaxan/handläggningskostnaden per timme höjs till 1 387 kr, vilket är 20 % högre än det tidigare priset på 1 153 kr per handläggningstimme. Timpriset har räknats fram efter 2023 års kostnadsnivåer och därefter indexerats upp enligt PKV (prisindex för kommunal verksamhet) till 2024 års nivå. Dessutom har tidsåtgången för de olika ärendetyperna reviderats för att bättre matcha verkligheten.

Syftet med denna revidering är att säkerställa att verksamhetens kostnader bärs av PBL-taxorna så att dessa inte belastar skattekollektivet, i enlighet med rådande lagar.

I plan- och bygglagen (PBL), kapitel 8 § 27, beskrivs att avgifter och andra kostnader som kommunen tar ut för handläggning av plan- och byggärenden

ska tas ut enligt grunder som är rimliga med hänsyn till kommunens kostnader för handläggningen. Avgifterna och de andra kostnaderna ska fastställas så att de täcker kommunens kostnader för handläggning av ärendena. Självkostnadsprincipen gäller som huvudregel för kommunal verksamhet enligt 2 kap 6 § kommunallagen: Kommuner och regioner får inte ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller.

Bedömning

Kostnadsutvecklingen i samhället har drivit upp kostnader även för Region Gotlands del varför en taxejustering behöver göras. Samhällsbyggnadsförvaltningen har gjort en genomlysning av taxan och syftet med denna har varit att säkerställa att verksamhetens kostnader bärs av PBL-taxorna så att dessa inte belastar skattekollektivet, i enlighet med rådande lagar. Idag täcks inte kostnaderna av intäkterna. Handläggningen av bygglov ska vara självfinansierat och i syfte att täcka kostnaderna och därför föreslås att en höjning av timtaxan från tidigare 1 153 kronor till 1 387 kronor.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att taxan bör höjas för att få kostnadstäckning.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Lise Langseth, samhällsbyggnadsdirektör och Lena Larsen, ekonomichef, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Johan Malmros (C) yrkar att handläggningstid reduceras för kategori A3 som gäller nybyggnad av ett en- eller tvåbostadshus eller fritidshus utanför planlagt område (44 076 kr i stället för som i förvaltningens förslag 54 076 kr). Motiveringen är att centerpartiet anser att förvaltningens förslag till höjningen på drygt 60 % är orimlig. Att gå från 33 437 kronor till 54 076 kronor är fel signal samtidigt som vi behöver öka byggnationen. Det riskerar att få negativa konsekvenser för byggandet på i huvudsak landsbygden eftersom det finns få detaljplaner där. Sett i ett nationellt perspektiv är också höjningen orimlig, bygglovstaxan stiger till nästan topp i Sverige för denna kategori. Centerpartiet anser att istället för att höja taxan, så skall förvaltningen förenkla lokaliseringsprövningen av enskilda bygglov/förhandsbesked. Genom en effektivare och förenklad prövning, som inte jämförs med den mera omfattande prövning som sker i en detaljplanen, så minskas antalet timmar och därmed följer taxan självkostnadsprincipen. Detta skapar möjlighet till ett ökat byggande på landsbygden genom förenklad handläggning och en lägre bygglovsavgift. I övrigt stödjer centerpartiet förvaltningens förslag.

Andreas Unger (M) yrkar bifall till regionstyrelseförvaltningens förslag.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och Johan Malmros (C) yrkande och finner att regionstyrelseförvaltningens förslag vinner bifall.

Eva Nypelius (C), Johan Malmros (C) och Eva Ahlin (C) reserverar sig mot regionstyrelsens beslut.

Beslutsunderlag

Miljö- och byggnämnden 2024-03-26, § 43
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-05-03

Skickas till

Miljö- och byggnämnden